

GUIA DEL GRAU DE DISCAPACITAT

FEDERACIÓ CATALANA **D'AUTISME**

Aquesta Guia de lectura fàcil va destinada a les persones amb autisme i a les seves famílies perquè puguin conèixer els passos a seguir per tal de tramitar el grau de discapacitat a Catalunya.

Què és i per a què serveix el certificat de discapacitat?

És un document administratiu que acredita el grau de discapacitat d'una persona.

El grau de discapacitat indica en percentatge (%) la discapacitat que té una persona en relació amb les activitats de la vida diària de la persona i l'autocura.

A partir d'un grau de discapacitat del 33% permet accedir a un seguit de **drets, serveis, programes i prestacions** que tenen com a objectiu facilitar la integració i participació efectiva a la societat, davant els desavantatges derivats de la discapacitat.

Nou barem Reial decret 888/2022

El 18 d'octubre s'aprova el Reial decret 888/2022 pel qual s'estableix el nou procediment per al reconeixement, declaració i qualificació del grau de discapacitat. L'objectiu és actualitzar i substituir l'anterior Decret de l'any 1999.

Aquest nou decret va entrar en vigor a partir de l'abril del 2023, amb l'objectiu d'establir criteris més específics, més enllà dels criteris físics o biològics, **tenint en compte els factors socials i psicològics**.

Aquest decret s'ajusta al model social que proposa la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat i estableix nous criteris objectius per a la qualificació del grau de discapacitat.

El nou decret permet que les persones puguin anar **acompanyades** per una persona de confiança, afavorint en l'autonomia i seguretat d'aquelles persones que tenen una discapacitat severa o grans necessitats de suport.

També permet que els menors amb discapacitat tindran garantit el dret de ser informats i escoltats, exerciran els seus drets en igualtat de condicions que els adults. Les persones amb un grau més alt també participaran dels processos i se'ls preguntarà quines són les seves necessitats i com els afecta la vida quotidiana.

A més, s'estableix un **criteri d'urgència** per a persones amb altres malalties anomenades "rars", per causes humanitàries o d'especial necessitat. També es dona una reducció en els terminis per a dones víctimes de violència de gènere.

Com es valora el grau de discapacitat % ?

Actualment el grau de discapacitat s'agrupa en **5 classes** (**0% a 100%**):

Classe 0 Discapacitat nul·la Percentatge de 0% a 4%	La persona no presenta cap dificultat per desenvolupar-se en les seves activitats diàries.
Classe 1 Discapacitat lleu Percentatge de 5% a 24%	La persona és independent a la pràctica totalitat de les activitats diàries. El nivell de discapacitat avaluat és lleu i justificaria una dificultat lleu en la realització de les activitats de vida diària.
Classe 2 Discapacitat moderat Percentatge de 25% a 49%	La persona presenta certa dificultat en les activitats diàries, encara que és independent en les activitats d'autocura.
Classe 3 Discapacitat greu Percentatge de 50% a 95%	La persona té gran dificultat en les seves activitats diàries, incloent-hi les activitats d'autocura.
Classe 4 Discapacitat total Percentatge de 96% a 100%	La persona presenta dificultat absoluta per a la realització de les seves activitats diàries, incloent-hi les activitats d'autocura.

Per valorar el % del grau de discapacitat s'aplicaran **quatre barems**:

<p>Barem de Deficiència Global de la Persona (BDGP)</p>	<p>Avaluació de les alteracions funcionals i corporals de la persona. S'indica el diagnòstic, la patologia que té la persona. La valoració es realitza tenint en compte el diagnòstic clínic (CIE-10). El nou barem incorpora la classificació de "trastorn generalitzat del desenvolupament" on es recullen els fonaments del trastorn de l'espectre de l'autisme (TEA).</p>
<p>Barem de Limitacions de l'Activitat (BLA)</p>	<p>Avaluació de la capacitat per realitzar les activitats habituals en l'entorn real, tenint en compte les limitacions, dispositius i necessitats de suport que tingui assignats la persona. Es valora la funcionalitat que té la persona en la seva situació de salut. Es valora l'autocura i la mobilitat, que constitueixen dos barems específics anomenats BLGTAA i BLAM. També es valora la necessitat del concurs d'una altra persona.</p>
<p>Barem de Restriccions de la Participació (BRP-QD)</p>	<p>Avalua les dificultats que presenta la persona en l'acompliment de les activitats en un context real, en l'últim mes, tenint en compte els factors contextuals ambientals. Aquest barem es valora mitjançant la informació aportada per la persona en el Qüestionari d'acompliment (QD). És voluntari i per a persones entre 16 a 65 anys.</p>
<p>Barem de Barreres Contextuals i Ambientals (BFCA)</p>	<p>Avaluació de les possibles barreres en l'entorn de la persona, tant físiques com psicològiques i que interfereixen en les seves capacitats i suposen un efecte negatiu en el seu funcionament. Els factors contextuals tenen dos components, els factors ambientals i els factors personals. Els factors ambientals constitueixen l'ambient físic, social i actitudinal en el qual les persones viuen i desenvolupen les seves vides. Els factors personals constitueixen el context de l'individu i del seu estil de vida com l'edat, el sexe, hàbits, professió, educació...</p> <p>En aquest barem es valoren 5 factors: productes i tecnologia, entorn natural i activitat humana, suport i relacions, actituds, sistemes, serveis i polítiques.</p> <p>Puntuació màxima 24%. No fa canviar la classe.</p> <p>Només es suma si la puntuació mèdica/psicològica és igual o superior al 25%.</p>

Barem de mobilitat

Es valora a través de les preguntes del Barem BLA on surten preguntes sobre les postures corporals, aixecar o portar objectes, caminar, desplaçar-se dins i fora de la llar, la utilització de transport públic, conducció d'un vehicle de motor. Cada ítem es valora de 0 a 4 depenen del grau d'afectació.

El percentatge obtingut en el barem de mobilitat sigui igual o superior al **25%** es determinarà que la persona té **mobilitat reduïda i dificultats de mobilitat per a utilitzar transports col·lectius**.

Quan una persona rep un 75% de discapacitat visual pot demanar un certificat al CAD per demanar la targeta d'aparcament.

Barem d'acompanyament

Aquest barem no s'inclou en la resolució del grau de discapacitat. La persona rebrà una altra carta, el certificat d'acompanyant. Quan el barem és favorable l'acompanyant tindrà el mateix descompte que se li apliqui a la persona. Si un infant té entre 4 i 12 anys es considera favorable.

Persones amb discapacitat més grans de 12 anys serà favorable si:

- Pot baixar i pujar escales sense ajuda, però amb risc de caiguda per pèrdua de coneixement.
- Pot baixar i pujar escales sense ajuda, però amb risc de perdre's a causa de la desorientació en el temps, espai.
- Pot baixar i pujar escales sense ajuda, però depèn d'altri per desenvolupar-se en certs ambients.
- Pot baixar i pujar escales sense ajuda, però sense autonomia per al desplaçament en transport per malaltia mental.
- Pot baixar i pujar escales sense ajuda, però amb risc de caiguda per la inestabilitat d'origen neurològic.
- Persona usuària de dues crosses o bastons i/o de cadira de rodes que necessita acompanyant per utilitzar el transport.

Barem de tercera persona

Si té un 75% de grau de discapacitat es valora el grau de dependència. En el cas que ja tingui grau de dependència s'agafen les dades i en el cas que es valori un empitjorament es torna a realitzar la valoració. En el cas que no tingui tramitat el grau de dependència és necessari que la persona sol·liciti el grau de dependència.

Convalidacions amb el grau de dependència previ

Els majors de 65 anys amb un grau III: quan demana la discapacitat li arriba una carta amb el 75% discapacitat i barems favorables.

Els majors de 80 anys amb un grau II: quan demana la discapacitat li arriba una carta obtenint el 75% discapacitat, barems favorables.

Els majors de 65 anys amb grau I i II: quan demana la discapacitat li arriba una carta des del CAD valoraran si el citen o no el cita entregant informes.

Sol·licitud del grau de discapacitat

PAS 1: Entrega de la sol·licitud i documentació requerida

La tramitació es realitza a través de les administracions públiques autonòmiques.

Es pot sol·licitar en qualsevol moment i no té cap cost monetari.

Es pot tramitar [presencialment](#) i [telemàticament](#) a través de la web de la Generalitat (és necessari disposar de idCAT Mòbil o certificat digital).

S'haurà de presentar el formulari de sol·licitud i els informes mèdics i/o psicològics actualitzats.

En el cas que s'actuï en nom de la persona interessada, s'haurà d'acreditar ser el/la representant mitjançant la documentació que trobareu al enllaç.

Presencialment i telemàticament:

<https://web.gencat.cat/es/tramits/tramits-temes/Reconeixement-o-revisio-del-grau-de-la-discapacitat?moda=1>

PAS 2: Valoració del grau de discapacitat

Enviaran una notificació per correu ordinari a l'adreça que hagin fet constar a l'imprès de sol·licitud. En aquesta carta se'ls indicarà el dia, hora i lloc on s'han de presentar.

La **valoració** de la **discapacitat es realitza al Centre d'Atenció a la Discapacitat (CAD)**, format per un equip multiprofessional anomenat **EVO (Equip de Valoració i Orientació)**.

L'equip multiprofessional haurà de comptar amb professionals de l'àrea sanitària i amb professionals de l'àrea social, amb titulació mínima de grau universitari o equivalent.

- Metge: quan la persona al·lega patologies físiques.
- Metge, psicòleg i treballador social: quan la persona al·lega patologies psíquiques, cognitives i físiques.
- Psicòleg i treballador social: quan la persona al·lega patologies psíquiques i cognitives.

Resolució del grau de discapacitat

Després de realitzar la valoració, l'equip multiprofessional de qualificació i reconeixement del grau de discapacitat realitzarà una dictamen, que constarà dels següents apartats:

- El grau de discapacitat assignat.
- Les puntuacions obtingudes als diferents barems.
- Condicions de salut especificant els codis. Com per exemple: trastorn generalitzat del desenvolupament (F84).
- Si hi ha o no la necessitat del concurs d'una altra persona.
- Que Si o No supera el barem que determina l'existència de dificultats de mobilitat.

Temporalitat de la valoració:

- Permanent: : valoració de duració indefinida.
- Provisional: situació aguda on es preveu ÚNICAMENT una millora. Menors de 18 anys.

Exemple de dictamen:

RESOLC:

1. Reconèixer que [REDACTED]
- Té un grau de discapacitat del 49%, amb efectes des del dia 21/07/2022.
- Que NO és procedent valorar la necessitat del concurs d'una altra persona.
- Que NO supera el barem que determina l'existència de dificultats de mobilitat.

Aquesta resolució de reconeixement del grau de discapacitat té caràcter provisional fins a 06/2027.

DICTAMEN PROPOSTA

L'EQUIP MULTIPROFSSIONAL DE QUALIFICACIÓ I RECONeixEMENT DEL GRAU DE DISCAPACITAT [REDACTED] emet el següent:

DICTAMEN:

[REDACTED], i data de naixement [REDACTED], en el moment del reconeixement presenta:

CONDICIONS DE SALUT principals:

- Trastorns generalitzats del desenvolupament (F84)

1r DEFICIÈNCIA GLOBAL (BDGP): 37,00%

2n LIMITACIÓ EN L'ACTIVITAT (BLA): 59,00%

- Limitació greu i total en domini autocura (BLGTAA)
- Limitació en la mobilitat (Mobilitat reduïda): 12%

3r RESTRICTIONS EN LA PARTICIPACIÓ (BRP)

Determinant-se que les seves conseqüències i situació funcional són avaluades segons els vigents Barems del Grau de Discapacitat aprovats pel Reial decret 888/2022, de 18 d'octubre (BOE de 20 d'octubre de 2022), es valora un:

GRAU DE DISCAPACITAT AJUSTAT DINS DE LA CLASSE DE DISCAPACITAT DE 49,00%

FACTORS CONTEXTUALS AMBIENTALS de 6,00 punts

pel la qual cosa, l'addició d'ambdues valoracions determina un:

GRAU FINAL DE DISCAPACITAT DEL 49%.

Serveis i prestacions econòmiques

Si el resultat és igual o superior al 33% es podrà accedir a una sèrie d'[avantatges](#).

https://web.gencat.cat/web/shared/OVT/Departaments/DSO/Documents_i_enllacos/Comuns/Varis/Avantatges-per-a-persones-amb-discapacitat.pdf

Aquests beneficis i ajudes són diferents drets, serveis, programes, prestacions econòmiques i mesures d'acció positiva que l'ordenament jurídic i el sistema de serveis socials destina a les persones amb discapacitat com mesures fiscals, mesures de transport i mobilitat, mesures relacionades amb la integració laboral, serveis socials, mesures per facilitar l'educació, mesures relacionades amb l'habitatge, mesures per l'accés a justícia gratuïta.

Cal tenir en compte però que cadascuna de les mesures, serveis i prestacions assenyalades, tenen els seus requisits específics en relació a variables com: un grau de discapacitat determinat, la necessitat de tercera persona, dificultats de mobilitat, l'edat, la situació familiar, laboral, cultural, econòmica etc.

Reclamació de la resolució del grau de discapacitat

Si la persona no està d'acord amb la resolució, disposa d'un termini de 30 dies, per a possibles reclamacions.

Per poder fer reclamació a la resolució del grau de discapacitat s'ha de presentar una sol·licitud de reclamació prèvia a la via jurisdiccional (es demana a qualsevol oficina d'Afers Socials i Famílies o una Oficina d'Atenció Ciutadana dels Serveis Centrals del Departament de Drets Socials (Passeig Taulat 266-270)). És important adjuntar informes mèdics i socials exposant que no s'ha està d'acord amb la resolució i explicant les raons justificant el percentatge que es consideri. L'administració haurà de contestar en un termini de 45 dies (hàbils). Si la reclamació es desestima o bé no es resol dins del termini de 45 dies, es podrà interposar una demanda davant dels jutjats socials.

Revisió del grau de discapacitat

La revisió del grau de la discapacitat, no es podrà sol·licitar fins que hagi transcorregut un termini mínim de dos anys des de la data en què es va dictar resolució, excepte en els casos en què s'acrediti error de diagnòstic o s'hagi produït un empitjorament de l'estat de salut.

Per a demanar la revisió, cal emplenar la sol·licitud i adjuntar els informes mèdics i/o psicològics actualitzats. Es pot entregar la sol·licitud [telemàticament](#) o presencialment demanant [cita prèvia](#) .

Telemàticament:

<https://web.gencat.cat/es/tramits/tramits-temes/Reconeixement-o-revisio-del-grau-de-la-discapacitat?moda=1>

Cita prèvia:

https://ovt.gencat.cat/gsitfc/AppJava/citpre/citpre.do?reqCode=simpleSearch&set-locale=ca_ES&portalId=1

Targeta acreditativa de discapacitat

La targeta permet donar testimoni del reconeixement del grau de discapacitat i servir de **document probatori** d'aquest reconeixement.

Rebran la targeta les persones a qui se'ls reconegui un grau de discapacitat igual o superior al 33%, provisional o definitiu.

La Targeta dóna dret a un seguit d'avantatges en els àmbits de cultura, esport, mobilitat, oci i lleure i permet accedir a beneficis fiscals.

Com es pot sol·licitar? [Telemàticament](#) o [presencialment](#) per sol·licitar l'alta, el duplicat o renovar la targeta.

Telemàticament:

https://ovt.gencat.cat/gsitgf/AppJava/traint/renderitzar.do?reqCode=inicial&set-locale=es_ES&idioma=es_ES&idServei=FAM006SOLC&urlRetorn=https://web.gencat.cat/es/tramits/tramits-temes/Targeta-acreditativa-de-la-discapacitat?moda%3D1&tpst=ae56fd5821cffc7f4784ac8db0c0e1a0

Presencialment:

<https://web.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/Targeta-acreditativa-de-la-discapacitat>

Font: BOE. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-17105

Guia redactada per Mònica Font, treballadora social de la Federació Catalana d'Autisme.